

**IIO TOMONIDAN KO'RIB CHIQILAYOTGAN MUROJAATLARDA
FUQAROLARNING KONSTITUSIYAVIY HUQUQLARINI
TA'MINLANISHI**

Raxmonqulov Iskandar Anvarovich

IIV Akademiyasi Tashkiliy-shtab faoliyati kafedrası katta o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20431413>

Annotatsiya: Maqolada Ichki ishlar organlarining jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari bilan ishlash faoliyatini tahlil qilish hamda inson huquqlari va erkinliklaridagi qonuniy manfaatlarini ta'minlash, bu boradagi konstitusiyaviy huquqlarning muhim kafolati ekanligi, fuqarolarga interaktiv xizmat, elektron murojaat tizimida murojaatlar bilan ishlash jarayonida raqamli transformatsiyaning muhim qadamlari yoritilgan.

Kalit so'zlar: Inson, murojaat, samara, huquq, qonun, vazifa, davlat, fuqaro, muammo, ko'rib chiqish.

**ENSURING THE CONSTITUTIONAL RIGHTS OF CITIZENS IN
APPEALS CONSIDERED BY INTERNAL AFFAIRS BODIES**

Abstract: This article analyzes the activities of internal affairs bodies in handling appeals from individuals and legal entities. It highlights that ensuring legitimate interests in the sphere of human rights and freedoms is an essential guarantee of constitutional rights. Furthermore, the article covers significant steps of digital transformation in the process of processing appeals through interactive services and electronic appeal systems provided to citizens.

Keywords: human, appeal, effectiveness, right, law, task, state, citizen, problem, consideration.

Contact: 99 826 99 56

ОБЕСПЕЧЕНИЕ КОНСТИТУЦИОННЫХ ПРАВ ГРАЖДАН ПРИ РАССМОТРЕНИИ ОБРАЩЕНИЙ ОРГАНАМИ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ

Аннотация: В статье анализируется деятельность органов внутренних дел по работе с обращениями физических и юридических лиц. Отмечается, что обеспечение законных интересов в сфере прав и свобод человека является важной гарантией конституционных прав в этой области. Также освещены значимые шаги цифровой трансформации в процессе работы с обращениями через систему интерактивных услуг и электронных обращений для граждан.

Ключевые слова: человек, обращение, эффективность, право, закон, задача, государство, гражданин, проблема, рассмотрение.

Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasining ilk moddasi “Hamma odamlar o‘z qadr-qimmatini hamda huquqlarida erkin va teng bo‘lib tug‘iladilar”-degan shu so‘zlar bilan boshlanadi. Ushbu hujjat 1948-yil 10-dekabrda Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bosh Assambleyasining 3-sessiyasida qabul qilingan. 1950-yildan boshlab deklaratsiya qabul qilingan sanani Xalqaro inson huquqlari kuni sifatida nishonlash BMT tomonidan joriy etilgan.

Mazkur xalqaro hujjatda har bir insonning shaxsiy daxlsizlik, mulkka egalik qilish, e‘tiqod va so‘z erkinligi, fuqarolik, davlat boshqaruvida qatnashish, saylash va saylanish, oila qurish, mehnat qilish va hordiq chiqarish, ta‘lim olish, tibbiy va ijtimoiy xizmatlardan foydalanish, madaniyat va san‘at asarlaridan bahramand bo‘lish kabi eng muhim huquqlari kafolatlangan.

Hattoki “Islom” dinimizda ham inson huquqlariga katta e‘tibor berilgan. Bunda Qur’oni Karim oyatlari va hadislariga tayanilgan. Jumladan, qulchilik avj olgan zamonlarda islomda ilk bor qullarni ozod qilishga targ‘ib Qur’on oyatlarida

aks etgan. Shuningdek, insonning eng asosiy huquqi bo‘lmish yashash huquqi ham Qur’on orqali ta’minlangan.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvar kunidagi PF-60-son farmoni bilan tasdiqlangan 2022-2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasida murojaatlar bo‘yicha ayrim masalalar belgilab qo‘yildi.

- Davlat organlariga kelib tushgan murojaatlarni jamlovchi markazlashgan tizimni yaratgan holda ularni ko‘rib chiqish muddati va sifati ustidan raqamli nazorat o‘rnatish, aholining kundalik turmush tarziga bevosita ta’sir qiluvchi masalalar bo‘yicha murojaatlar tezkor va sifatli ko‘rib chiqilishini ta’minlash.

- Jamoatchilik nazoratini amalga oshirishning zamonaviy shakllarini rivojlantirish, jamoaviy murojaatlar asosida hududiy, tarmoq va davlat dasturlari ijro sifatini tekshirish amaliyotini joriy etish.

- Ichki ishlar organlari xodimlarining “Kasbiy madaniyat kodeksi”ni amaliyotga tatbiq etilishini ta’minlash.

Ichki ishlar organlarini ma’naviy pok, o‘z burchiga sodiq, xalqparvar va mas’uliyatli xodimlar bilan to‘ldirish, ularning faoliyatini aholi muammolarini hal etish va fuqarolar murojaatlari bilan ishlash natijadorligi hamda ijtimoiy fikr asosida baholash tizimini joriy etish.

2022-2026-yillarga muljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot Strategiyatsida ko‘rsatilganidek, jahon miqyosidagi murakkab jarayonlarni va mamlakatimiz bosib o‘tgan taraqqiyot natijalarini chuqur tahlil qilgan holda keyingi yillarda “Inson qadri uchun” tamoyili asosida xalqimizning farovonligini yanada oshirish, iqtisodiyot tarmoqlarini transformatsiya qilish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish, inson huquqlari va manfaatlarini so‘zsiz ta’minlash hamda faol

fuqarolik jamiyatini shakllantirishga qaratilgan islohotlarning ustuvor yo‘nalishlarini belgilash maqsad qilib olindi.

Keng jamoatchilik muhokamasi natijasida “Harakatlar strategiyasidan - Taraqqiyot strategiyasi sari” tamoyiliga asosan yettita ustuvor yo‘nalishdan iborat 2022-2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va uni amalga oshirishga oid davlat dasturi tasdiqlandi.

Shuningdek, - inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqarolik jamiyatini yanada rivojlantirish orqali xalqparvar davlat barpo etish;

-mamlakatimizda adolat va qonun ustuvorligi tamoyillarini taraqqiyotning eng asosiy va zarur shartiga aylantirish;

-milliy iqtisodiyotni jadal rivojlantirish va yuqori o‘sish sur‘atlarini ta‘minlash;

-adolatli ijtimoiy siyosat yuritish, inson kapitalini rivojlantirish;

-ma‘naviy taraqqiyotni ta‘minlash va sohani yangi bosqichga olib chiqish;

-milliy manfaatlardan kelib chiqqan holda umumbashariy muammolarga yondashish;

-mamlakatimiz xavfsizligi va mudofaa salohiyatini kuchaytirish, ochiq, pragmatik va faol tashqi siyosat olib borish kabi vazifalar belgilandi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 5-yanvar kunidagi “Respublika mahallalarida xavfsiz muhitni yaratish yo‘nalishida yaxlit manzilli ishlash tizimini joriy etishga qaratilgan qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risidagi PQ-1-son qarorida asosiy maqsadlardan biri, har qanday noqonuniy holatlar yuzasidan murojaatlarga tezkorlik bilan munosabat bildirish tizimini yaratish, bu boradagi faoliyatni bevosita joylarda samarali yo‘lga qo‘yish orqali aholi roziligiga erishish, kabi yangi ishlash mexanizmlari belgilandi.

Mazkur qarorda, qonun ustuvorligini ta‘minlash choralari bo‘yicha, tuman (shahar) prokurorlari va ichki ishlar organlari rahbarlariga - aholining huquqbuzarlik

haqidagi har qanday murojaatlarini soʻzsiz roʻyxatga olish, koʻrib chiqish natijasida qabul qilingan qarorlarning qonuniyligini oʻrganish hamda barcha jinoiy holatlar yuzasidan belgilangan tadbirlar oʻz vaqtida, qonuniy va toʻlaqonli amalga oshirilishini tashkil etish boʻyicha shaxsiy javobgarlik yuklatilsin hamda bu borada qatʼiy choralar koʻrilishi toʻgʻrisida ogohlantirilganligi koʻrsatildi¹.

Demokratik islohotlar yoʻli – biz uchun yakkayu yagona va eng toʻgʻri yoʻldir. Bu borada biz har kuni izlanishdamiz, xorijdagi ilgʻor tajribalarni chuqur oʻrganib, hayotimizni, ish uslubimizni takomillashtirishga harakat qilmoqdamiz.

Mamlakatimizda inson huquqi va erkinliklari demokratik jamiyatning eng oliy qadriyati sifatida namoyon boʻlishi uchun barcha choralarni koʻrmoqdamiz. Fuqarolarimizning emin-erkin yashash, uy-joy va yer-mulkka ega boʻlish, sogʻliqni saqlash, bilim olish kabi tabiiy huquq va erkinliklarini taʼminlash sohasida katta islohotlar amalga oshirilmoqda.

Shuni aniq aytishimiz kerakki Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning konstitusiyamizning yangilanish arafasidagi Konstitusiyaviy komissiya aʼzolari bilan uchrashuvdagi nutqida “Biz barpo etayotgan Yangi Oʻzbekiston uchun inson qadri va xalq manfaati hamma narsadan ustundir”² degan soʻzlari bejizga taʼkidlanmagan.

Biz ana shunday muhim ishlarni qatʼiy davom ettiramiz. Bizning ustuvor vazifamiz – inson salohiyatini roʻyobga chiqarishga har tomonlama koʻmaklashish,

¹ Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining 2026 yil 5 yanvardagi “Respublika mahallalarida xavfsiz muhitni yaratish yoʻnalishida yaxlit manzilli ishlash tizimini joriy etishga qaratilgan qoʻshimcha chora-tadbirlar toʻgʻrisida” 1-son qarori. (*Qonunchilik maʼlumotlari milliy bazasi, 07.01.2026 y., 07/26/1/0017-son*)

² A.X. Saidov. Yangi Oʻzbekiston Konstitusiyasi: Darslik-xrestomatiY. – Toshkent: Oʻzbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi Davlat va huquq instituti, 2025. – B. 486.

uning asosiy huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilishdan iborat. Bu jamiyatda tinchlik va barqarorlik, farovon hayotni ta'minlashning asosiy shartidir.³

Mamlakatimizda tobora rivojlanish sari odim qadam sari borish bilan bir qatorda “O‘zbekiston – 2030” strategiyasida, davlat xizmatlarini raqamlashtirishning ko‘lamini kengaytirish orqali aholi uchun “Servis davlat” tizimini joriy qilish, fuqaro va davlat o‘rtasidagi munosabatlarda byurokratik tartibotlarga barham berish, fuqarolarning davlat xizmatlaridan foydalanishi uchun murojaat qilishida ariza yozish, turli shakllarni to‘ldirish kabi ortiqcha formal tartiblarni bekor qilish, davlat idoralari zarur hujjatlarni elektron bazadan o‘zi oladigan tizim yaratish, xalq bilan muloqotni yanada kengaytirish orqali aholi muammolarini aniqlash va hal etish tizimining samaradorligini oshirish, davlat organlari va tashkilotlarida murojaatlarni qog‘oz shaklida ro‘yxatga olish amaliyotini bekor qilish, barcha davlat organlari va tashkilotlari hamda ularning hududiy bo‘linmalariga elektron shaklda, shu jumladan tegishli mobil ilova orqali murojaat qilish imkoniyatini yaratish, murojaatlarning kamida 80 foizi mahalliy darajada qanoatlantirilishini ta'minlash, takroriy murojaatlar ulushini kamida 2 barobar qisqartirish, davlat organlari va mansabdor shaxslarning faoliyati ustidan samarali sud nazoratini o‘rnatish hamda ma’muriy adliya tizimini yanada rivojlantirish, ma’muriy sudlarga bevosita murojaat qilishga to‘sqinlik qilayotgan omillarni to‘liq bartaraf etish, sudga qadar bosqichda nizolarni hal qilish samaradorligini 50 foizga oshirish, sudga qadar hal etilishi mumkin bo‘lgan nizolar yuzasidan sudlarga kelib tushadigan ishlar sonini 50 foizga kamaytirish,⁴ aholiga yengilliklar va qulayliklar yaratish maqsad qilib belgilab qo‘yildi.

³ “Aholi muammolari bilan ishlash tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 17 yanvar kunidagi PF-5633. Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi, 11.12.2019 y., 06/19/5892/4134-son)

⁴ Qonunchilik ma’lumotlari milliy bazasi, 29.12.2023 y., 06/23/214/0984-son

Shu bilan birga aholi muammolarini bevosita hal qilish hamda hududni rivojlantirish uchun zarur resurs va imkoniyatlarni yaratish maqsadida, mahallalarda yangi institut sifatida joriy qilingan tadbirkorlikni rivojlantirish, aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirish masalalari bo'yicha tuman (shahar) hokimi yordamchilari hamda yoshlar yetakchilari faoliyati samarali yo'lga qo'yildi.

Barcha darajadagi rahbarlar o'z shaxsiy qabullarini tashkil qilib, yo'nalishi bo'yicha muammolarni o'rganishi va ularga yechim topishi tartibi joriy etilib, bu boradagi ishlarning holati vazirlik, idora va hokimliklar faoliyatini baholashning bosh mezon sifatida xizmat qilib kelmoqda.

Fuqarolarning mahalladan turib barcha davlat organlariga murojaat qilish va ularning rahbarlari bilan muloqot qilish tizimi yaratilib, davlat va ijtimoiy xizmatlarni bevosita mahallada ko'rsatish, shu jumladan O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Xalq qabulxonalari bilan samarali aloqalarni yo'lga qo'yish orqali mahallalarning xalq oldidagi nufuzi oshirildi.⁵

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 5-yanvar kunidagi "Respublika mahallalarida xavfsiz muhitni yaratish yo'nalishida yaxlit manzilli ishlash tizimini joriy etishga qaratilgan qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risidagi PQ-1-son qarorida asosiy maqsadlardan biri, har qanday noqonuniy holatlar yuzasidan murojaatlarga tezkorlik bilan munosabat bildirish tizimini yaratish, bu boradagi faoliyatni bevosita joylarda samarali yo'lga qo'yish orqali aholi roziligiga erishish, asosiy maqsadlari biri etib belgilandi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 5-yanvar kunidagi PQ-1-son qarorida ko'rsatilganidek, yurtimizda qonun ustuvorligini ta'minlash choralari bo'yicha, tuman (shahar) prokurorlari va ichki ishlar organlari rahbarlariga — aholining huquqbuzarlik haqidagi har qanday murojaatlarini so'zsiz ro'yxatga

⁵ O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlis va O'zbekiston xalqiga Murojaatnomasi 2022-yil 20-dekabr. <https://president.uz/uz/lists/view/5774>

olish, ko‘rib chiqish natijasida qabul qilingan qarorlarning qonuniyligini o‘rganish hamda barcha jinoiy holatlar yuzasidan belgilangan tadbirlar o‘z vaqtida, qonuniy va to‘laqonli amalga oshirilishini tashkil etish bo‘yicha shaxsiy javobgarlik yuklatilganligi hamda bu borada qat’iy choralar ko‘rilishi to‘g‘risida ogohlantirilgan.

Aynan shu qaror bilan ichki ishlar vazirligiga, 2026-yil yakuniga qadar fuqarolarning huquqbuzarliklar to‘g‘risidagi og‘zaki murojaatlarini soha va hududidan qat’i nazar, ichki ishlar organlari xodimlarining xizmat planshetlari orqali real vaqt rejimida yagona tartibda qabul qilish hamda tegishliligi bo‘yicha tezkorlik bilan munosabat bildirish amaliyotini yo‘lga qo‘yilishi yuklatildi⁶.

Aholi bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri muloqotni tashkil etish, ularning huquqlari, erkinliklari hamda qonuniy manfaatlarini to‘laqonli himoya qilishga qaratilgan, murojaatlar bilan ishlashning samarali tizimi faoliyatini ta’minlash, murojaat qilishga oid konstitutsiyaviy huquqning so‘zsiz amalga oshirilishi uchun sharoitlar yaratish, kelib tushgan murojaatlarning to‘liq, xolisona va o‘z vaqtida ko‘rib chiqilishini tashkil etish, kelib tushgan hamda tegishliligi bo‘yicha davlat organlariga, tashkilotlarga yuborilgan murojaatlarning ko‘rib chiqilishi ustidan tizimli monitoring va nazoratni amalga oshirish, jismoniy shaxslarning va yuridik shaxslar vakillarining qabullarini (shu jumladan videokonferensyaaloqa vositasida) o‘tkazish, kelib tushayotgan murojaatlarni qayd etish, umumlashtirish, tizimlashtirish amaliyoti yo‘lga qo‘yildi.

Mamlakatimizda fuqarolarning murojaatlari “Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to‘g‘risida”gi qonun bilan tartibga solingan bo‘lib, aholining davlat organlari bilan munosabatga kirishishini huquqiy tartibga soladigan

⁶ O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 5-yanvardagi “Respublika mahallalarida xavfsiz muhitni yaratish yo‘nalishida yaxlit manzilli ishlash tizimini joriy etishga qaratilgan qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” PQ-1-son qarori (*Qonunchilik ma’lumotlari milliy bazasi, 07.01.2026-y., 07/26/1/0017-son*)

ushbu Qonunda koʻzda tutilgan normalar barcha davlat organlari, davlat ishtirokidagi tashkilotlar va fuqarolarning oʻzini oʻzi boshqarish organlari uchun birdek amal qilib kelmoqda.

Binobarin yangi qabul qilingan Oʻzbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 40-moddasida “Har kim bevosita oʻzi va boshqalar bilan birgalikda davlat organlariga hamda tashkilotlariga, fuqarolarning oʻzini oʻzi boshqarish organlariga, mansabdor shaxslarga yoki xalq vakillariga arizalar, takliflar va shikoyatlar bilan murojaat qilish huquqiga ega.

Arizalar, takliflar va shikoyatlar qonunda belgilangan tartibda va muddatlarda koʻrib chiqilishi shart”ligi koʻrsatilgan.⁷

Bundan tashqari, murojaatlarni koʻrib chiqishda qonuniylik; murojaatlarni oʻz vaqtida va toʻliq koʻrib chiqish; murojaatlarga nisbatan talablarning bir xilligi; jismoniy va yuridik shaxslarning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlariga rioya etilishi; murojaatlarni koʻrib chiqishda byurokratizm va sansalorlikka yoʻl qoʻyilmasligi; murojaatlarni koʻrib chiqishda davlat organlari, tashkilotlar va ular mansabdor shaxslari faoliyatining shaffofligi Qonunning asosiy prinsiplari sifatida 4-moddada belgilab berildi.⁸

Murojaatlarning koʻpayishi, takroriy murojaatlarning ortib borish sabablarini va ularga imkon bergan shart-sharoitlarni chuqur ilmiy-amaliy tadqiq qilish natijalari boʻyicha ushbu omillarni bartaraf etish maqsadida Oʻzbekiston Respublikasi Ichki ishlar organlariga fuqarolar murojaatlarni yoʻllash, **“self-service kiosk”** (oʻz-oʻziga xizmat koʻrsatish terminali), yoki “interaktiv

⁷ Oʻzbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. Qonunchilik maʼlumotlari milliy bazasi, 01.05.2023-y., 03/23/837/0241-son // <https://lex.uz/uz/docs/6445145>

⁸ Oʻzbekiston Respublikasining “Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari toʻgʻrisida”gi Qonuni. Oʻzbekiston Respublikasi qonun hujjatlari toʻplami, 2017-y., 37-son, 977-modd; Qonun hujjatlari maʼlumotlari milliy bazasi, 21.04.2021-y., 03/21/683/0375-son

xizmat terminali”, “elektron murojaat kioski” yoki “o‘z-o‘ziga xizmat apparati” tizimida murojaatlar bilan ishlash jarayonida joriy etish - bu raqamli transformasiyaning muhim qadamlaridan biri hisoblanadi.

Bir so‘z bilan aytganda fuqarolar murojaatlarini qabul qiluvchi davlat kioski orqali xizmat sifatini oshiradi, inson omilini kamaytiradi, fuqarolar ishonchini mustahkamlaydi, tizimni zamonaviy raqamli boshqaruvga olib keladi, aholi roziligiga erishiladi. Bu qurilma — murojaatlar bilan ishlashni tez, shaffof va qulay qilish uchun eng samarali yechimlardan biri bo‘ladi.

Ichki ishlar organlariga kelib tushayotgan murojaatlarni ko‘rib chiqishda amaliyotda yuzaga kelayotgan muammolarni bartaraf etish yuzasidan qonun hujjatlariga o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritish yuzasidan ichki ishlar organlarida murojaatlar bilan ishlashni tashkiliy-huquqiy jihatdan, shu jumladan, samaradorlik, ochiqlik, shaffoflik, natijadorlik, zarur axborot va resurs bilan ta‘minlanganlik nuqtayi-nazaridan takomillashtirish bo‘yicha ustuvor yo‘nalishlar ishlab chiqish hamda bu borada meyoriy huquqiy hujjatlarni muntazam takomillashtirib borish lozim bo‘ladi.

Aholi muammolari bilan ishlash bo‘yicha amaldagi tizimning samaradorligi joriy qilinishi mumkin bo‘lgan ilg‘or xorijiy tajriba, shuningdek, hal qilinishi lozim bo‘lgan vazifalarga yechim topishga yo‘naltirilgan tashkiliy-huquqiy va moliyaviy chora-tadbirlar loyihasini ishlab chiqish borasida, murojaatlar bilan ishlash, nizolarni boshqarish va hal etish yo‘llari, murojaat etuvchilarning o‘z murojaatlari ko‘rib chiqilishi natijalaridan qanoatlanishi qonuniyatlari, axborot olishga bo‘lgan huquqlar himoyasi, murojaatlar matnini tahlil qilish asosida avtomatik tasniflash hamda qonunbuzilish holatlari to‘g‘risida davlat organlariga xabar bergan shaxslarni himoya qilishga doir huquqiy mexanizmlar, bu borada xalqaro prinsiplar, sohaga oid etuk va madaniy masalalar, bunday shaxslarga tibbiy va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatishni yo‘lga qo‘yish lozim.

REFERENCES:

1. O‘zbekiston Respublikasining Konstitusiyasi. Qonunchilik ma’lumotlari milliy bazasi, 01.05.2023-y., 03/23/837/0241-son // <https://lex.uz/uz/docs/6445145>
2. A.X. Saidov. Yangi O‘zbekiston Konstitusiyasi: Darslik-xrestomatiY. – Toshkent: O‘zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi Davlat va huquq instituti, 2025.
3. O‘zbekiston Respublikasining “Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to‘g‘risida”gi Qonuni. O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2017-y., 37-son, 977-modda; Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi, 21.04.2021-y., 03/21/683/0375-son
4. O‘zbekiston Respublikasining Oila kodeksi. Qonunchilik ma’lumotlari milliy bazasi, 07.02.2024-y., 03/24/905/0106-son // <https://lex.uz/docs/104720>
5. Vazirlar Mahkamasining “Davlat organlarida, davlat muassasalarida va davlat ishtirokidagi tashkilotlarda jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari bilan ishlash tartibi to‘g‘risidagi namunaviy nizomni tasdiqlash haqida” 2018-yil 7-maydagi 341-son qarori
6. “Aholi muammolari bilan ishlash tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 17-yanvar kunidagi PF-5633. Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi, 11.12.2019-y., 06/19/5892/4134-son)
7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlis va O‘zbekiston xalqiga Murojaatnomasi 2022-yil 20-dekabr. <https://president.uz/uz/lists/view/5774>
8. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. SH.M. Mirziyoyev. – Toshkent: “O‘zbekiston” nashri, 2021-yil. - 464 b. ISBN 978-9943-6992-3-6

SCIENTIFIC CONFERENCE OPEN PROCEEDINGS

Global Academic Knowledge Repository

9. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 5-yanvardagi “Respublika mahallalarida xavfsiz muhitni yaratish yo‘nalishida yaxlit manzilli ishlash tizimini joriy etishga qaratilgan qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” PQ-1-son qarori (*Qonunchilik ma’lumotlari milliy bazasi, 07.01.2026-y., 07/26/1/0017-son*)

10. O‘zbekiston Respublikasi IIVning 2024-yil 24-aprel kunidagi “Ichki ishlar organlarida jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari bilan ishlash tizimini takomillashtirish to‘g‘risida”gi 200-sonli buyro‘g‘i

Contact: 99 826 99 56

